

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ**

Β4 Δ/ση Οικονομικών Σχέσεων
με Β. Αμερική, Ωκεανία, Ιαπωνία,
Ελβετία, ΕΕ και ΕΟΧ

ΙΣΠΑΝΙΑ

Αύγουστος 2016

Α.ΓΕΝΙΚΑ

Η **ισπανική οικονομία, 13η παγκοσμίως**, παραμένει **ανεπτυγμένη, διαφοροποιημένη και ανταγωνιστική**, παρά την ύφεση των τελευταίων ετών, Κύρια χαρακτηριστικά της είναι : το μέγεθος της αγοράς, ο υψηλός βαθμός οικονομικής ελευθερίας, η παρουσία ανταγωνιστικών επιχειρήσεων, τα υψηλά καταναλωτικά πρότυπα, η προσέλκυση μεγάλου αριθμού επενδυτών αλλά και τουριστών, η ιδιότητά της ως πύλης για τη Λατινική Αμερική, η ποιότητα εξειδικευμένων προμηθευτών και το ανεπτυγμένο δίκτυο υποδομών και επικοινωνιών.

Η οικονομική κρίση που ξεκίνησε το 2008 από τον τομέα των κατασκευών είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του ΑΕΠ στην ισπανική οικονομία κατά 4% περίπου τη διετία 2009-2010. Παρά τη σημειωθείσα ύφεση τα έτη 2012 και 2013, το 2015 το **ΑΕΠ αυξήθηκε με ρυθμό 3,2%** (καλύτερη επίδοση από το 2007, πρόβλεψη 2,8%), **διαμορφωθέν σε τρέχουσες τιμές σε 1,1 τρις €** (ήτοι **23.324 € κατά κεφαλήν**). Η αναπτυξιακή δυναμική προήλθε για 2^η συνεχόμενη χρονιά **από την εσωτερική ζήτηση** (συμβολή 3,7% στην ανάπτυξη). Ο Ισπανός ΥΠΟΙΚ προβλέπει έως το 2018 συνέχιση ανάπτυξης της οικονομίας της χώρας, με δημιουργία 2,1 εκατ. θέσεων εργασίας, αλλά και αύξηση μισθών 1,5%, από το 2016 έως το 2018. Η ιδιωτική κατανάλωση εκτιμάται ότι θα αυξηθεί κατά 2,9% το 2016 και 2,4% το 2017. Ο **πληθωρισμός**, έχει σημειώσει σταδιακή αποκλιμάκωσή του, από 1,5% το 2013 σε **-0,6%, το 2015**, τον δε Ιανουάριο 2016 κατά 0,4%. Η **ανεργία** σημείωσε σχετική συγκράτηση, σε **22,5% το 2015** (από 24,5% το 2014 και 26,4% το 2013). Το **υψηλό δημοσιονομικό έλλειμμα** της Ισπανίας μειώθηκε σε **-4,5% το 2015** (έναντι -5,7% το 2014), η δε **Eur.Επιτροπή, ζήτησε** από την Ισπανία περαιτέρω προσπάθειες για **μείωσή του έως το 2016** (προβλεπόμενου να ανέλθει στο 3,6%).

Το ισπανικό χρέος ανήλθε το 2015 σε 101% του ΑΕΠ και παραμένει στοιχείο ιδιαίτερου προβληματισμού για τη μακροπρόθεσμη προοπτική της οικονομίας. Οι εξωτερικές εμπορικές συναλλαγές της Ισπανίας διατήρησαν το 2015 για 6^η συνεχόμενη χρονιά, αυξητική τάση.

Οι συνολικές **άμεσες ξένες επενδύσεις (ΑΞΕ/FDI) στην Ισπανία, stock 31.12.2015** ανήλθαν σε **660,9 δις €** έναντι 543,2 δις € το 2014. Η Ισπανία παραμένει μία από τις 15 κορυφαίες χώρες υποδοχής ΑΞΕ σε όλο τον κόσμο (UNCTAD). Οι ξένες επενδύσεις στην Ισπανία κατευθύνονται κυρίως τους τομείς χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων, μεταποίησης και κτηματομεσιτικών δραστηριοτήτων. Σημαντικοί επενδυτές στη χώρα, είναι οι ΗΠΑ, Μεξικό, Λουξεμβούργο, Ην. Βασίλειο και Γαλλία.

Β. Θεσμικό Πλαίσιο Οικονομικής Συνεργασίας Ελλάδος-Ισπανίας

Επιπλέον των κοινοτικών ρυθμίσεων, οι οικονομικές σχέσεις των δύο χωρών διέπονται από τα εξής συμβατικά κείμενα :

• Σύμβαση Ναυτιλίας (Αθήνα 23.9.1926, Ν. 3753/28.5.1928 ΦΕΚ 195/Α/22.9.1928, Έναρξη ισχύος 21.8.1928, Σιωπηρά ανανέωση μέχρι καταγγελίας της ρήτρας του Μάλλον Ευνοούμενου Κράτους - Ρ.Μ.Ε.Κ.).
• Σύμβαση περί εμπορίου και πληρωμών (Μαδρίτη 23/2/1950, Ν. 290/1950 ΦΕΚ 52/1952 Ανακοίνωση ΦΕΚ 35/1953 Ετήσια σιωπηρή ανανέωση μέχρι καταγγελίας).
• Σύμβαση περί εμπορίου και πληρωμών (Αθήνα 15/5/1954 ΦΕΚ 101/1957).
• Εμπορική Συμφωνία (Μαδρίτη 23/6/1966, ΦΕΚ 195/1974, Ετήσια σιωπηρή ανανέωση μέχρι καταγγελίας με τρίμηνη προθεσμία).
• Αεροπορική Συμφωνία (Αθήνα 25/7/1975, Ν. 752/1978 ΦΕΚ 23/Α/18.2.1978).
• Συμφωνία-Πλαίσιο Συνεργασίας και ειδική Συμφωνία Επιστημονικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας (Μαδρίτη 8/12/1972, Ν366/1976 ΦΕΚ160/1976 Έναρξη ισχύος 19/8/1976). Το Νοέμβριο 2004 υπογράφηκε στη Μαδρίτη το 8ο Πρωτόκολλο Επιστημονικής και Τεχνολογικής Διακρατικής Συνεργασίας για τα έτη 2004-2006.
• Συμφωνία Διεθνών Οδικών Μεταφορών μετά Πρωτοκόλλου (Μαδρίτη 23/1/1980, Ν.1465/1984/ΦΕΚ 92/Α/16.6.1984).
• Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας (Μαδρίτη 4/12/200 Ν.3015/2002ΦΕΚ104/2.5.2002. Έναρξη ισχύος 1/1/2003. ΦΕΚ 226/Α/1.10.2002).

Γ. Διμερείς Οικονομικές Σχέσεις Ελλάδος-Ισπανίας

εκατ. €	2011	2012	2013	2014	2015	% Μετ.15/14
Εξαγωγές	481,5	543,8	580,8	674,0	697,0	+3,4%
Εισαγωγές	1.437,0	1.348,2	1.398,3	1.643,2	1.597,0	-2,8%
Όγκος εμπορίου	1.918,5	1.892,0	1.979,1	2.317,2	2.294,0	-0,9%
Εμπορικό ισοζύγιο	-955,5	-804,4	-817,5	-969,2	-900,0	-7,1%
Κάλυψη ΕΙΣ από ΕΞ	33,5%	40,3%	41,5%	41,0%	43,6%	-

Πηγή : ΕΛΣΤΑΤ, Επεξεργασία : Β4

Η Ισπανία το **2015** κατέλαβε την **12^η θέση** (όπως και το 2014) **στο σκέλος των εξαγωγών μας** (με ποσοστό συμμετοχής 2,7% επί του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών 25,8 δις €) και την **8^η θέση** (9^η το 2014) **στο σκέλος των εισαγωγών μας** (με μερίδιο 3,7% επί του συνόλου των ελληνικών εισαγωγών 43,6 δις €), βάσει στοιχείων της ΕΛ.ΣΤΑΤ. Το **εμπορικό μας έλλειμμα** με την Ισπανία είναι **χρονίζον, αλλά μειούμενο σταθερά** την τελευταία δετία. Η **ανοδική πορεία των ελληνικών εξαγωγών** των ετών 2009-2014 **συνεχίσθηκε και το 2015**, με περαιτέρω αύξηση κατά 3,4%, φθάνοντας στα 697 εκ.€.

Ιδιαίτερα σημαντικό μέρος του ελληνο-ισπανικού εμπορίου αγαθών, στο σκέλος των **ελληνικών εξαγωγών**, εξακολουθεί να αποτελεί κυρίως (και για το 2015) : το εμπόριο λεβήτων/μηχανών, ορυκτών καυσίμων και λαδιών, ιχθυηρών, φαρμακευτικών προϊόντων, φυτικών ή ζωικών ελαίων και λιπών, πλαστικών υλών και τεχνουργημάτων, σωλήνων χαλκού, εμπιστευτικών προϊόντων κ.ά

Η προοπτική αύξησης των ελληνικών εξαγωγών στην Ισπανία, συναρτάται σε σημαντικό βαθμό με την πορεία ανάπτυξης της ισπανικής οικονομίας.

Μακροπρόθεσμα, **η προοπτική αύξησης των ελληνικών εξαγωγών προϋποθέτει διαφοροποίηση του εξαγωγικού μείγματος**, με έμφαση σε ενδιάμεσα κεφαλαιουχικά αγαθά, κατά προτίμηση εκείνα που ενσωματώνουν υψηλή τεχνολογία και ανταποκρίνονται στις ανάγκες του ισπανικού μεταποιητικού τομέα.

Η αύξηση της δραστηριότητας στον κλάδο κατασκευών στην Ισπανία, αναμένεται να δημιουργήσει **προϋποθέσεις για αύξηση των εξαγωγών δομικών υλικών**. Επίσης, από την ανάκαμψη **στον τομέα της τεχνολογίας επικοινωνιών και πληροφορικής**, σε συνδυασμό με τον υψηλό βαθμό εισαγωγικής διείσδυσης του, εκτιμάται ότι προκύπτουν **ευκαιρίες για εξωστρεφείς ελληνικές επιχειρήσεις** του κλάδου (προϊόντα-υπηρεσίες).

Η δυνατότητα εναλλακτικών λύσεων στην Ισπανία δεν είναι εύκολη, καθώς στις κατηγορίες που η Ελλάδα εμφανίζει παραδοσιακά καλές εξαγωγικές επιδόσεις, όπως τρόφιμα, αγροτικά προϊόντα και καταναλωτικά βιομηχανικά είδη (κλωστοϋφαντουργικά, έτοιμα ενδύματα), η διείσδυση στην ισπανική αγορά είναι περιορισμένη, λόγω της μεγάλης ανταγωνιστικότητας των ομοειδών ισπανικών προϊόντων.

Το 2014 το απόθεμα των ισπανικών αμέσων επενδύσεων στη χώρα μας, έφθασε τα **1.035 εκ.€** (Stock την 31.12.2014, έναντι 999,1 εκ.€ το 2013 και 773,8 εκ.€ το 2012) που αποτελούν το **5,6% του συνολικού αποθέματος** ύψους 18,6 δις € (Stock 31.12.2014) των Ξένων Άμεσων Επενδύσεων (FDI) στην Ελλάδα. Η Ελλάδα προσήλκυσε, μεταξύ 2007-2013, ισπανικές επενδύσεις ποσού € 2,2 δις.

Οι ισπανικές επενδύσεις κατευθύνονται στον τομέα ενέργειας (ΑΠΕ, κυρίως παραγωγή αιολικής ενέργειας), στο **λιανικό εμπόριο** (με ταχεία επέκταση μεγάλων ισπανικών εμπορικών αλυσίδων στη χώρα μας), στους τομείς **κατασκευών, τραπεζικό, ασφαλιστικό, διαχείρισης στερεών αποβλήτων, πληροφορική, στον τύπο, ξενοδοχειακό τομέα κ.ά**

Τομείς με δυνατότητα περαιτέρω προσέλκυσης ισπανικών επενδύσεων στην Ελλάδα εξακολουθούν να είναι τα έργα υποδομών (μεταφορές), η ενέργεια (ΑΠΕ) και οι υπηρεσίες (τουρισμός).

Το έτος **2015** επισκέφθηκαν τη χώρα μας, βάσει στοιχείων της Τράπεζας της Ελλάδας, **93.624 Ισπανοί τουρίστες** (έναντι 136.232 το 2014), παρουσιάζοντας σημαντική μείωση 31,3% έναντι του 2014 και αντιπροσωπεύοντας το 0,4% του συνολικού εισελθόντος τουριστικού ρεύματος το 2015. Το περιθώριο για αύξηση των τουριστικών εισροών από την Ισπανία είναι, εύλογα, σημαντικό.

Β4 Δ/ση,